COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 18.6.2020
COM(2020) 240 final

2020/0118 (CNS)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

de autorizare a Portugaliei în vederea aplicării unei rate reduse a accizei pentru anumite produse alcoolice produse în regiunile autonome Madeira și Azore

{SWD(2020) 108 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

Motivele și obiectivele propunerii

Propunerea se referă la o decizie a Consiliului de înlocuire a actualei Decizii nr. 376/2014/UE a Consiliului din 12 iunie 2014[1], adoptată în temeiul articolului 349 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Acest articol permite luarea unor măsuri specifice pentru regiunile ultraperiferice ale UE, întrucât recunoaște că o serie de constrângeri persistente și combinate dăunează grav dezvoltării acestora și afectează situația lor economică și socială. Articolul permite luarea unor astfel de măsuri, cu condiția ca acestea să nu aducă atingere integrității și coerenței ordinii juridice a Uniunii, inclusiv pieței interne și politicilor comune. Actuala decizie autorizează Portugalia să aplice rate ale accizei reduse cu până la 75 % din ratele standard aplicate în Portugalia pentru romul și lichiorurile produse și consumate în Madeira și pentru lichiorurile și rachiul produse și consumate în Azore. Decizia actuală expiră la 31 decembrie 2020.

Obiectivul acestei măsuri este de a compensa producătorii din regiunile ultraperiferice portugheze pentru dezavantajul concurențial cu care se confruntă, dezavantaj determinat de depărtare, insularitate, suprafața redusă, relieful și clima dificile și dependența economică de un număr redus de produse, factori care dăunează grav dezvoltării acestora. Ca urmare a acestor caracteristici, producătorii din regiunile ultraperiferice se confruntă cu costuri de producție mai ridicate decât omologii lor de pe continent.

Având în vedere data de expirare a deciziei, Comisia Europeană a lansat un studiu extern pentru a evalua regimul actual, precum și impactul potențial al opțiunilor posibile pentru perioada de după 2020, inclusiv al opțiunii pe care se întemeiază prezenta propunere.

Prezenta propunere presupune reînnoirea derogării până în 2027, extinderea acesteia pentru a acoperi vânzările de rom produs pe plan local pe piața din Azore cu menținerea ratei de reducere la 75 % și, de asemenea, extinderea acesteia pentru a prevedea o reducere cu 50 % a ratei accizei la vânzările tuturor produselor acoperite pe piața din Portugalia continentală.

Coerența cu dispozițiile în vigoare în domeniul de politică

Comunicarea din 2017 a Comisiei privind un parteneriat strategic consolidat și reînnoit cu regiunile ultraperiferice ale UE[2] a constatat faptul că regiunile ultraperiferice continuă să se confrunte cu provocări importante, multe dintre ele fiind permanente. Comunicarea prezintă abordarea Comisiei în ceea ce privește sprijinirea acestor regiuni în punerea în valoare a atuurilor lor unice și în identificarea de către acestea a unor sectoare noi de creștere care să permită creșterea economică și crearea de locuri de muncă.

În acest context, obiectivul prezentei propuneri este de a sprijini regiunile ultraperiferice portugheze în punerea în valoare a atuurilor lor, pentru a permite creșterea locală și crearea de

[1] Decizia nr. 376/2014/UE a Consiliului din 12 iunie 2014 de autorizare a Portugaliei în vederea aplicării unei rate reduse a accizei pentru romul și lichiorurile produse și consumate pe plan local în regiunea autonomă Madeira și pentru lichiorurile și rachiul produse și consumate pe plan local în regiunea autonomă Azore.

[2] COM(2017) 623 final.

locuri de muncă într-un sector specific – alcoolul. Prezenta propunere completează Programul de opțiuni specifice pentru zonele îndepărtate și insulare (POSEI)[3], care vizează sprijinirea sectorului primar și a producției de materii prime.

Coerența cu alte politici ale Uniunii

Propunerea este în concordanță cu Strategia privind piața unică din 2015[4], în cadrul căreia Comisia își propune să realizeze o piață unică mai aprofundată și mai echitabilă care să aducă beneficii tuturor părților interesate. Unul dintre obiectivele măsurii propuse este reducerea costurilor suplimentare cu care se confruntă întreprinderile din regiunile ultraperiferice, costuri care împiedică participarea deplină a acestora pe piața unică. Date fiind volumele limitate de producție implicate, nu se preconizează un impact negativ asupra bunei funcționări a pieței unice.

2. TEMEIUL JURIDIC, SUBSIDIARITATEA ȘI PROPORȚIONALITATEA

Temeiul juridic

Temeiul juridic este articolul 349 din TFUE. Această dispoziție permite Consiliului să adopte măsuri specifice care adaptează condițiile de aplicare a tratatelor în regiunile ultraperiferice ale UE.

Principiul subsidiarității

Numai Consiliul are autoritatea de a adopta, în temeiul articolului 349 din TFUE, măsuri specifice în scopul adaptării aplicării tratatelor în regiunile ultraperiferice ale UE, inclusiv a politicilor comune, din cauza constrângerilor permanente care afectează situația economică și socială a acestor regiuni. Același lucru este valabil pentru autorizarea derogărilor de la articolul 110 din TFUE. Prin urmare, propunerea de decizie a Consiliului respectă principiul subsidiarității.

Principiul proporționalității

Prezenta propunere respectă principiile proporționalității, astfel cum sunt prevăzute la articolul 5 alineatul (4) din Tratatul privind Uniunea Europeană. Modificările propuse nu depășesc ceea ce este necesar pentru a aborda aspectele în cauză și, astfel, pentru a realiza obiectivele din tratat de asigurare a unei funcționări bune și eficiente a pieței interne.

În special, extinderea propusă a ratelor reduse în Portugalia continentală ar spori competitivitatea producătorilor din regiunile ultraperiferice portugheze, cu efecte negative limitate în ceea ce privește pierderile de venituri și sarcinile administrative și i-ar plasa pe picior de egalitate cu producătorii de produse similare din Portugalia continentală.

Alegerea instrumentului

Se propune înlocuirea Deciziei nr. 376/2014/UE a Consiliului cu o decizie a Consiliului.

---

[3] Regulamentul (UE) nr. 228/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 martie 2013.

[4] Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor –Ameliorarea pieței unice: mai multe oportunități pentru cetățeni și pentru întreprinderi [COM(2015) 550 final], p. 4.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX-POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

Evaluarea ex-post a legislației existente

Studiul extern a concluzionat că producătorii din regiunile ultraperiferice continuă să se confrunte cu costuri de producție mai ridicate decât omologii lor de pe continent, care sunt, în prezent, compensate prin reducerea accizei. Mai mult, studiul a identificat următoarele două probleme apărute de la adoptarea deciziei actuale.

În primul rând, studiul extern constată că romul este, în prezent, produs în Insulele Azore, dar nu este inclus în regimul actual. Cu toate acestea, regimul acoperă romul produs în Madeira, ceea ce determină apariția unor condiții de concurență inechitabile între producătorii de rom din cele două regiuni ultraperiferice. În al doilea rând, studiul constată că, pe lângă producția adăugată de rom din Insulele Azore, producția de rom din Madeira este în creștere și, din cauza pieței limitate din regiunile ultraperiferice, nu toată cantitatea de rom poate fi vândută pe plan local. Costurile suplimentare de acces pe piața din Portugalia continentală constituie un obstacol pentru acești producători și, în consecință, romul este depozitat contra cost.

Consultări cu părțile interesate

În cadrul studiului extern care sprijină analiza regimului actual, s-au primit răspunsuri prin intermediul chestionarelor, al interviurilor și al discuțiilor din partea serviciilor relevante ale Comisiei Europene, a autorităților portugheze, a producătorilor din cele două regiuni ultraperiferice și a distribuitorilor portughezi. Deși contractantul extern a depus eforturi deosebite, nu s-au primit răspunsuri din partea producătorilor de pe continent sau a societății civile.

Evaluarea impactului

Inițiativa este elaborată ca un exercițiu format din etape succesive: o evaluare ex-post a regimului actual urmată îndeaproape de o evaluare prospectivă. O astfel de evaluare a impactului potențial al continuării și eventual al schimbării regimului existent a fost stabilită într-un document analitic, inclusiv într-o anexă de evaluare. Acest document se bazează pe un studiu extern și pe informațiile furnizate de statul membru.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Propunerea nu are implicații asupra bugetului Uniunii Europene, întrucât veniturile din accize ajung în întregime în bugetul statelor membre.

5. ALTE ELEMENTE

Planuri de punere în aplicare și mecanisme de monitorizare, evaluare și raportare

Autoritățile portugheze și Comisia vor avea rolul de a monitoriza punerea în aplicare și funcționarea derogării, astfel cum s-a întâmplat până în prezent.

Portugaliei i se va solicita să prezinte un raport de monitorizare până la 30 septembrie 2025 pentru perioada 2019-2024. Acest raport de monitorizare va include următoarele elemente:

- informații privind costurile suplimentare asociate producției;
- distorsiunile economice și impactul asupra pieței;
- informații pentru evaluarea eficacității, a eficienței și a coerenței cu alte politici ale UE;
- informații privind relevanța continuă și valoarea adăugată europeană a noii legislații.

Exercițiul de raportare ar trebui, de asemenea, să vizeze colectarea de informații din partea tuturor părților interesate relevante cu privire la nivelul și evoluția costurilor lor suplimentare de producție, a costurilor de asigurare a conformității și a oricărei situații de denaturare a pieței.

Pentru a se asigura că informațiile colectate de autoritățile portugheze conțin datele de care Comisia are nevoie pentru a lua o decizie în cunoștință de cauză cu privire la validitatea și viabilitatea sistemului în viitor, Comisia va elabora orientări specifice cu privire la informațiile solicitate. Orientările vor fi, în măsura posibilului, comune cu alte sisteme similare aplicabile regiunilor ultraperiferice ale UE, reglementate de o legislație similară.

Acest lucru va permite Comisiei să evalueze dacă motivele care au justificat acordarea derogării continuă să existe, dacă avantajul fiscal acordat de Portugalia este în continuare proporțional și dacă sunt posibile măsuri alternative la un sistem de derogare fiscală, ținând seama de dimensiunea internațională a acestora.

Structura și datele solicitate în raportul de monitorizare sunt anexate la propunere în anexa 1.

Explicații detaliate cu privire la dispozițiile specifice ale propunerii

Această parte nu se aplică, deoarece articolele sunt explicite.

2020/0118 (CNS)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

de autorizare a Portugaliei în vederea aplicării unei rate reduse a accizei pentru anumite produse alcoolice produse în regiunile autonome Madeira și Azore

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 349,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Parlamentului European[5],

hotărând în conformitate cu o procedură legislativă specială,

întrucât:

(1) Decizia nr. 376/2014/UE a Consiliului[6] a autorizat Portugalia să aplice o rată redusă a accizei pentru romul și lichiorurile produse și consumate pe plan local în regiunea autonomă Madeira și pentru lichiorurile și rachiul produse și consumate pe plan local în regiunea autonomă Azore, rată care poate fi mai mică decât rata minimă a accizei stabilită prin Directiva 92/84/CEE a Consiliului[7], dar nu cu mai mult de 75 % sub nivelul național standard al accizei la alcool.

(2) În februarie 2019, autoritățile portugheze au solicitat Comisiei să prezinte o propunere de decizie a Consiliului privind prelungirea, în aceleași condiții, a perioadei de aplicare a autorizării prevăzute în Decizia nr. 376/2014/UE, precum și privind extinderea domeniului de aplicare geografic la Portugalia continentală cu o reducere mai limitată, pentru încă șapte ani, de la 1 ianuarie 2021 până la 31 decembrie 2027.

(3) Producătorii din regiunile autonome Madeira și Azore întâmpină dificultăți în ceea ce privește accesul pe piețele din afara acestor regiuni, iar piețele regionale și locale sunt singurele puncte posibile pentru vânzarea anumitor produse alcoolice. Acești producători se confruntă cu costuri suplimentare deoarece materiile prime de origine

---

5 JO C XXX, XXX, p. XXX.

6 Decizia nr. 376/2014/UE a Consiliului din 12 iunie 2014 de autorizare a Portugaliei în vederea aplicării unei rate reduse a accizei pentru romul și lichiorurile produse și consumate pe plan local în regiunea autonomă Madeira și pentru lichiorurile și rachiul produse și consumate pe plan local în regiunea autonomă Azore (JO L 182, 21.6.2014, p. 1).

7 Directiva 92/84/CEE a Consiliului din 19 octombrie 1992 privind apropierea ratelor accizelor la alcool și băuturi alcoolice (JO L 316, 31.10.1992, p. 29).

agricolă sunt mai scumpe decât în condiții normale de producție, din cauza dimensiunii reduse, a naturii fragmentare și a mecanizării scăzute a exploatațiilor agricole. De asemenea, producția rezultată din prelucrarea trestiei de zahăr este mai scăzută decât în alte regiuni ultraperiferice din cauza reliefului, a climei, a solului și a producției artizanale. Mai mult, transportul către insule al anumitor materii prime și materiale de ambalare care nu sunt produse pe plan local generează costuri suplimentare.

(4) În cazul Insulelor Azore, insularitatea este dublă, deoarece regiunea este alcătuită dintr-un grup de insule răspândite pe o suprafață întinsă. Transportul în aceste regiuni insulare și îndepărtate crește și mai mult costurile suplimentare. Acest lucru este valabil și în cazul deplasărilor și al expedierilor necesare spre continent. De asemenea, depozitarea produselor finite presupune și ea costuri suplimentare, deoarece consumul local nu absoarbe întreaga producția, în special producția de rom. Dimensiunea redusă a pieței regionale crește costurile unitare, în special prin relația nefavorabilă dintre costurile fixe și producție. În fine, producătorii în cauză suportă totodată și costuri suplimentare suportate în general de economiile locale, cu precădere costurile crescute ale forței de muncă și ale energiei.

(5) Producția de rom a crescut ca urmare a creșterii producției de trestie de zahăr. Deși o parte din cantitatea de rom este maturată sau utilizată ca bază pentru lichioruri, cantitățile de rom nevândute sunt depozitate cu un cost care majorează și mai mult costurile suplimentare pentru producători. Ca urmare a costurilor suplimentare, producătorii din regiunile autonome Madeira și Azore nu pot concura cu producători din afara acestor regiuni din cauza unui preț mai ridicat al produsului final și, prin urmare, nu pot beneficia de acces pe alte piețe. Accesul pe piața din Portugalia continentală cu rate reduse ale accizei ar contribui la soluționarea problemei.

(6) Pentru a evita afectarea gravă a dezvoltării regiunilor autonome Madeira și Azore și pentru a menține industria alcoolului și locurile de muncă pe care le oferă în aceste regiuni, este necesar să se reînnoiască și să se extindă domeniul de aplicare al autorizării prevăzute în Decizia nr. 376/2014/UE.

(7) Decizia nr. 376/2014/UE se aplică până la 31 decembrie 2020. Din motive de claritate, este necesară adoptarea unei noi decizii de autorizare a Portugaliei în vederea aplicării unei rate reduse a accizei în regiunile autonome Madeira și Azore.

(8) Întrucât avantajul fiscal nu depășește ceea ce este necesar pentru compensarea costurilor suplimentare și deoarece volumele aflate în joc rămân modeste și avantajul fiscal este limitat la consumul din regiunile autonome Madeira și Azore și Portugalia continentală, măsura nu aduce atingere integrității și coerenței ordinii juridice a Uniunii.

(9) Pentru a permite Comisiei să evalueze dacă mai sunt sau nu îndeplinite condițiile care au justificat acordarea autorizării, Portugalia ar trebui să prezinte Comisiei un raport de monitorizare până la 30 septembrie 2025.

(10) Prezenta decizie nu aduce atingere eventualei aplicări a articolelor 107 și 108 din TFUE,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Prin derogare de la articolul 110 din TFUE, Portugalia este autorizată să aplice o rată a accizei inferioară ratei integrale pentru alcool prevăzute la articolul 3 din Directiva 92/84/CEE în regiunea autonomă Madeira pentru romul și lichiorurile produse și consumate pe plan local și în regiunea autonomă Azore pentru romul, lichiorurile și rachiul produse și consumate pe plan local.

Articolul 2

Prin derogare de la articolul 110 din TFUE, Portugalia este autorizată să aplice o rată a accizei inferioară ratei integrale pentru alcool prevăzute la articolul 3 din Directiva 92/84/CEE pentru romul și lichiorurile produse în regiunea autonomă Madeira în cazul în care sunt consumate în Portugalia continentală și pentru romul, lichiorurile și rachiul produse în regiunea autonomă Azore în cazul în care sunt consumate în Portugalia continentală.

Articolul 3

În Madeira, autorizarea prevăzută la articolele 1 și 2 se limitează la următoarele produse:

(a) până la 24 mai 2021, la romul definit la punctul 1 din anexa II la Regulamentul (CE) nr. 110/2008 al Parlamentului European și al Consiliului[8], având indicația geografică „Rum da Madeira” menționată la punctul 1 din anexa III la regulamentul respectiv, și din 25 mai 2021, la romul definit la punctul 1 din anexa I la Regulamentul (UE) 2019/787 al Parlamentului European și al Consiliului[9], având indicația geografică „Rum da Madeira”;

(b) până la 24 mai 2021, la lichiorurile și „crème de” definite la punctele 32 și, respectiv, 33 din anexa II la Regulamentul (CE) nr. 110/2008, produse din fructe sau plante regionale, și din 25 mai 2021, la lichiorurile și „crème de” definite la punctele 33 și, respectiv, 34 din anexa I la Regulamentul (UE) 2019/787, produse din fructe sau plante regionale;

În Insulele Azore, autorizarea prevăzută la articolele 1 și 2 se limitează la următoarele produse:

(b) până la 24 mai 2021, la romul definit la punctul 1 din anexa II la Regulamentul (CE) nr. 110/2008, produs din trestie de zahăr regională, și din 25 mai 2021, la romul

[8] Regulamentul (CE) nr. 110/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2008 privind definirea, desemnarea, prezentarea, etichetarea și protecția indicațiilor geografice ale băuturilor spirtoase și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 1576/89 al Consiliului (JO L 39, 13.2.2008, p. 16).

[9] Regulamentul (UE) 2019/787 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea băuturilor spirtoase, utilizarea denumirilor băuturilor spirtoase în prezentarea și etichetarea altor produse alimentare, protecția indicațiilor geografice ale băuturilor spirtoase, utilizarea alcoolului etilic și a distilatelor de origine agricolă în băuturile alcoolice, și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 110/2008 (JO L 130, 17.5.2019, p. 1).

definit la punctul 1 din anexa I la Regulamentul (UE) 2019/787, produs din trestie de zahăr regională;

(b) până la 24 mai 2021, la lichiorurile și „crème de” definite la punctele 32 și, respectiv, 33 din anexa II la Regulamentul (CE) nr. 110/2008, produse din fructe sau materii prime regionale, și din 25 mai 2021, la lichiorurile și „crème de” definite la punctele 33 și, respectiv, 34 din anexa I la Regulamentul (UE) 2019/787, produse din fructe sau materii prime regionale;

(c) până la 24 mai 2021, la rachiul de vin sau de tescovină, având caracteristicile și calitățile definite la punctele 4 și 6 din anexa II la Regulamentul (CE) nr. 110/2008, și din 25 mai 2021, la rachiul de vin sau de tescovină, având caracteristicile și calitățile definite la punctele 4 și 6 din anexa I la Regulamentul (UE) 2019/787.

Articolul 4

Rata redusă a accizei aplicabilă produselor menționate la articolul 1 din prezenta decizie poate fi inferioară ratei minime a accizei la alcool prevăzute în Directiva 92/84/CEE, dar nu poate scădea cu mai mult de 75 % sub nivelul național standard al accizei la alcool.

Articolul 5

Rata redusă a accizei aplicabilă produselor menționate la articolul 2 din prezenta decizie poate fi inferioară ratei minime a accizei la alcool prevăzute în Directiva 92/84/CEE, dar nu poate scădea cu mai mult de 50 % sub nivelul național standard al accizei la alcool.

Articolul 6

Portugalia prezintă Comisiei, până cel târziu la 30 septembrie 2025, un raport de monitorizare pentru a-i permite acesteia să evalueze dacă mai sunt sau nu îndeplinite condițiile care au justificat acordarea autorizării prevăzute la articolele 1 și 2. Raportul de monitorizare conține informațiile prevăzute în anexă.

Articolul 7

Prezenta decizie se aplică de la 1 ianuarie 2021 până la 31 decembrie 2027.

Articolul 8

Prezenta decizie se adresează Republicii Portugheze.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu,
Președintele